

Handlingsplan HMS og ytre miljø 2023-2024 – Universitetsmuseet

Systematisk HMS-arbeid ved UM

Det systematiske HMS-arbeidet foregår som faste rutiner, prosedyrer og aktiviteter uavhengig av årlige eller tidsbestemte prioriteringer. Dette systematiske arbeidet er forutsetningen for å ha god kvalitet på arbeidet med helse, miljø, sikkerhet og ytre miljø. Mål og hovedtiltak skisseres nedenfor. Forbedring og videreutvikling i det systematiske arbeidet gjenspeiles også i noen prioriteringer under delmålene A, B og C.

Ansvar og oppgaver i HMS-arbeidet:

[3.2.2 Ansvar og oppgaver i HMS-arbeidet — Regelsamlingen documentation \(uib.no\)](#)

«2. Linjeledere (ledere på alle nivå) ved UiB har ansvar for at bestemmelsene gitt i Arbeidsmiljøloven (AML)(§2-1, §2-3(3), § 3-1, §3-2) og øvrig lovgivning innen HMS, blir overholdt. Ansvaret kan ikke overføres til andre, men HMS-oppgaver kan delegeres.»

HMS oppgaver kan delegeres til en operativ medarbeider (HMS koordinator, HMS kontakt ol).

Delmål	Hovedaktivitet	Ansvarlig/operativ
Delmål 1 UM: Sette av midler til arbeidsmiljø- og sikkerhetstiltak	<ul style="list-style-type: none"> Tildeling av faste midler til «Helse, miljø og sikkerhet» i budsjettet. Sørge for at avdelinger/seksjoner utarbeider og oppfyller sine HMS-planer. Overordnet ansvar for HMS-arbeidet. 	UM sentralt/Linjeledere Linjeledere UM sentralt
Delmål 2 UM: Møteplasser for å sikre god og enhetlig HMS-arbeid	<ul style="list-style-type: none"> Ha HMS som tema jevnlig på ledermøter/avdelingsmøter. Ha HMS som tema på alle Informasjons- og drøftingsmøter (IDU) Arrangere HMS-seminar for museets ansatte med særskilt fokus på områder der HMS-rapporteringen avdekker svakheter/utfordringer. I samsvar med UiBs «Retningslinje for samarbeid mellom linjeleder og verneombud» avholde minst 1 møte i kvartalet mellom ledelsen og museets verneombud. Utvikle nettverket og ha faste, regelmessige nettsverksmøter i regi av HVO og verneombudene. 	Direktør/ Linjeleder Direktør UM sentralt/Linjeleder Direktør/Linjeledere HVO

	<ul style="list-style-type: none"> Museets HVO deltar i Informasjons- og drøftingsutvalget (IDU) og i museets utvidete ledergruppemøter Legge til rette for læring og erfaringsdeling fra risikovurderingsarbeid og HMS-avvik 	UM sentralt UM sentralt /Linjeledere
Delmål 3 UM: Oppfølging av spesielle områder – tydeliggjort i museets HMS årsrapportering, risikovurderinger eller avvik	<ul style="list-style-type: none"> Som egne tema og saker på Universitetsmuseets styre Som tema på ledergruppemøtene Som tema på møter mellom verneombud og linjeleder Som tema ved den enkelte enhet 	UM sentralt UM sentralt Linjeleder

A. Gode arbeidsfellesskap

Sitat frå UiBs [HMS handlingsplan](#):

«UiB skal ha et sterkt og levende universitetsdemokrati og gode rutiner og kanaler for kommunikasjon for å sikre medvirkning. Raushet, åpenhet, mangfold og dialog skal prege våre arbeidsfellesskap internt og i samarbeid med omverdenen. Arbeidsmiljøet skal være stimulerende, inkluderende og helsefremmende, og den enkeltes integritet og verdighet skal ivaretas. UiB har en sterk internasjonal profil. Studenter og ansatte samarbeider med kollegaer fra hele verden. Dette krever god kompetanse om forhold som påvirker vårt arbeids- og læringsmiljø blant alle våre ansatte, studenter og ledere.»

Delmål (UiB)	Hovedaktiviteter (UiB)	Tiltak (UM)	Ansvarlig
Delmål 1: UiB skal ha et godt arbeidsmiljø og fremme felles forståelse og samarbeid	Årlig kartlegging av psykososialt organisatorisk arbeidsmiljø Gjennomføre og følge opp ARK i hele virksomheten	Årlige HMS-møter	UM sentralt/Linjeleder
		Gjennomføre jevnlig kartlegging av arbeidsmiljø og følge opp med tiltak	UM sentralt/Linjeleder
		Sikre god informasjonsflyt samt intern og ekstern kommunikasjon	UM sentralt/Linjeleder
		Jobbe for et godt samarbeid på tvers i organisasjonen	Alle

		Legge til rette for møteplasser på tvers av museet	UM sentralt
Delmål 2: UiB skal utvikle en organisasjonskultur som møter endring på en konstruktiv måte	Tydeliggjøre ansvar og roller i arbeidsmiljøarbeidet ved opplæring, informasjon og samarbeid Styrke lederne og de ansattes kompetanse i å lede og delta i samhandling på tvers av organisasjonen	Sikre opplæring i HMS av ledere og verneombud Ha fokus på samhandling mellom avdelingene i ledergruppen og i organisasjonen generelt Ha arrangement på tvers i organisasjonen	UM sentralt/Linjeleder UM sentralt/Linjeledere UM-sentralt/ Ledergruppen
Delmål 3: UiB skal ha god medarbeideroppfølging	Tilrettelegge, gjennomføre og følge opp årlige medarbeidersamtaler for alle ansatte, herunder tydeliggjøre lokal organisering og oppfølging av disse. Styrke mottak av nytilsatte Styrke lederne kompetanse i å lede mangfoldige og multikulturelle arbeidsmiljø	Gjennomføre medarbeidersamtaler for alle ansatte Følge UiBs rutiner for Onboarding tilpasset UM/ den enkelte avdeling (onboarding, info / inkludering) Sikre god integrering av utenlandske ansatte, språkpraksis (eng /no) spesielt i et HMS perspektiv	Linjeledere Linjeledere Linjeledere
<p>B. Trygge og funksjonelle arbeidsplasser Sitat UiBs HMS-plan: «UiB har stor og krevende bygningsmasse, bruken endres jevnlig, og det bygges nytt. Krav til god bygningsmessig standard, universell utforming, inneklima og ergonomi skal ivaretas. Vitenskapelig utstyr, forsknings- og utdanningsfasiliteter skal være trygge og funksjonelle. Nye lærings- og arbeidsformer, samt digitale arbeidsredskaper krever nye måter å organisere våre arbeidsplasser på.»</p>			
Delmål (UiB)	Hovedaktiviteter (UiB)	Tiltak (UM)	Ansvarlig
Delmål 1: UiB skal sikre at arbeidsplasser og bygningsmassen	Tydeliggjøre organisering, roller, ansvar og oppfølging av byggesaker og på arbeidsplasser.	Sikre medarbeiderdeltakelse i aktuelle byggesaker / flyttestprosjekt	UM sentralt/linjeledere

<p>UiB disponerer har et tilfredsstillende og forsvarlig arbeids- og læringsmiljø i samsvar med gjeldende lovverk.</p>	<p>Årlige HMS-runder, samt ved ombygginger.</p> <p>Oppgradere kritisk infrastruktur i gamle bygg til gjeldende HMS-krav, herunder krav til universell utforming.</p> <p>Samordne HMS-arbeidet med våre samarbeidspartnere for å sikre forsvarlig arbeidsmiljø innenfor områder hvor begge er lokalisert og/eller driver aktivitet.</p>	<p>Gjennomføre årlige HMS-runder og ved behov</p> <p>Sikre gode og funksjonelle arbeidsplasser til alle ansatte</p> <p>Fokus i strategi og budsjettinnspill</p> <p>Sikre gode samarbeidsformer og møtepunkt med andre UiB aktører (MP3, Bryggens Museum, Arboretet mm)</p>	<p>Linjeleder og verneombud</p> <p>UM sentralt/linjeledere</p> <p>UM-sentralt</p> <p>UM sentralt/Linjeleder</p>
<p>Delmål 2: UiB skal gjennom digitalisering bidra til moderne og effektive arbeidsmiljø</p>	<p>Gjennomføre arbeidsmiljørelaterte tiltak knyttet til digitalisering, (funksjonelle ITverktøy, kompetanse, endring arbeidsprosesser, samarbeid o.l.).</p> <p>Systematisk informere, tilby og styrke lederes og ansattes digitale kompetanse med brukerorientert tilnærming.</p> <p>Ved innføring av IT-verktøy skal inkluderende arbeidsliv og HMS-aspekter vurderes og evalueres.</p>	<p>Ha fokus på at ledere og alle ansatte tar i bruk tilgjengelige digitale verktøy og ressurser</p> <p>Legge til rette for opplæring og kompetanseutvikling</p> <p>Legge til rette for at det blir satt av tilstrekkelig tid og ressurser til informasjon og opplæring</p> <p>Sikre god digital infrastruktur som fremmer god samhandling ved UM</p>	<p>Linjeledere/den enkelte ansatte</p> <p>UM sentralt/linjeledere</p> <p>UM sentralt/linjeledere</p> <p>UM sentralt</p>

C. God sikkerhetskultur og beredskap

Sitat [UiBs HMS-plan](#):

«UiBs arbeid med sikkerhet og beredskap skal være tuftet på blant annet forebyggende og systematisk HMS-arbeid, god kunnskap om risikoforhold og gode rutiner ved arbeid både på og utenfor campus. Dette skal bidra til å redusere konsekvensene av uønskede hendelser for å ivareta verdiene våre i det daglige arbeidet og i en ekstraordinær situasjon.»

Delmål (UiB)	Hovedaktiviteter (UiB)	Tiltak (UM)	Ansvarlig
Delmål 1: UiB skal ha god HMS-risikoforståelse.	Gjennomføre og ajourføre risikovurderinger og analyser knyttet til HMS.	Gjennomføre og ajourføre risikovurderinger og analyser knyttet til HMS.	UM-sentralt/Linjeledere
Delmål 2: UiB skal gjennomføre beredskapsøvelser.	Øke frekvens på varsling- og beredskapsøvelser og vektlegge intern og eksterne samhandlingsøvelser.	Avholde øvelser innenfor ulike definerte risikosituasjoner Sikre opplæring i enkel brann- og førstehjelpsinfo/-trening.	UM sentralt/ Linjeledere UM sentralt/ Linjeledere
Delmål 3: UiB skal ha god beredskap på reiser.	Etablere og styrke rutiner for ansattes sikkerhet på feltarbeid, tokt og reise, og følge dette opp.	Følge opp UiBs rutiner for ansattes sikkerhet på feltarbeid, tokt og reise, herunder styrke risikovurderingen i forkant av aktivitetene	UM sentralt/ Linjeledere/alle ansatte
Delmål 4: UiB skal sikre materielle og immaterielle verdier, som en del av sitt samfunnsansvar.	Sikre samlingene ved Universitetsbiblioteket og Universitetsmuseet og andre materielle verdier ved UiB. Gjennom god risikostyring sikre regulert tilgang, bruk, oppbevaring, og avhending av biologiske og kjemiske farekilder.	Sikre og bevare samlingene gjennom gode magasinforhold samt utarbeidelse og oppfølging av rutiner og retningslinjer for profesjonell samlingsforvaltning. Ha gode rutiner for tilgang, opplæring, oppbevaring og avhending av biologiske og kjemiske farekilder Skaffe løsninger for mellomlagring av farlig avfall	UM sentralt/ Linjeledere UM/EIA

D. Ytre miljø Arbeidsmiljøperspektivet knyttet til ytre miljø ved UiB er ivarettatt i [Handlingsplan for klimaarbeidet](#).

Universitetsmuseets HMS-handlingsplan inkluderer også tiltak knyttet til det ytre som skal følge opp UiBs handlingsplan for klimaarbeidet med delmålene: Miljøledelse og organisatorisk forankring, arealbruk, energi og avfall, reiser, arrangementer og transport, innkjøp og forbruk, biodiversitet og forurensing. Universitetsmuseet har som mål å gjennomføre følgende tiltak:

Delmål (UiB)	Hovedaktiviteter (UiB)	Tiltak (UM)	Ansvarlig
Ledelse på alle nivå skal ha oppmerksomhet på ytre miljø, klima- og miljøledelse.	Ytre miljø skal jevnlig tas opp på enhetenes møter, samt i årlige handlingsplaner og rapporter.	Ha ytre miljø som tema på ledermøter og på HMS-møter, samt som tema i HMS-handlingsplaner	UM sentralt/ Linjeledere
Redusere CO2 utslipp fra reiser med 50 % basisår 2018)	Utarbeide og implementere en klimavennlig policy/retningslinje for reiser, bl.a. med retningslinjer for flyreiser.	Aktivt følge opp UiBs retningslinjer for reiser.	UM sentralt/ Linjeledere
Fossilfri internttransport.	Ved utskifting av kjøretøy skal fossilfrie varianter velges der det er mulig.	Fortsette gradvis utskifting av kjøretøy og maskiner til fossilfrie alternativer der det er mulig	UM sentralt/ Linjeledere
Redusere restavfallsmengden med 40% innen 2026 (basisår 2018).	Etablere rutiner for å bruke mindre engangsprodukter, kutte bruk av papirbrosjyrer og lignende.	Redusere bruken av engangsprodukter. Ha informasjon på nettet som reduserer bruken av papirbrosjyrer.	UM sentralt/ Linjeledere
Øke kildesorteringsgraden til 80% innen 2026 (basisår 2018).	Innføre miljøstasjoner i alle bygg der dette er praktisk mulig, og i fellesarealer for studenter, øke sortering av emballasje i avfallsrom.	Følge opp UiBs rutiner for kildesortering	Alle
Universitetets anskaffelser skal bidra til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger der det er relevant.	Stille krav i de aktuelle anskaffelsene, f. eks ved å stille krav om at varer ikke inneholder miljøskadelige stoffer, krav om energiklasse, miljøsertifisering, krav om lang levetid eller ved å ta hensyn til livssyklus kostnader.	Følge UiBs policy for anskaffelser og være lojal ved bruk av rammeavtaler	UM sentralt/ Linjeledere
Utslipp fra varer og tjenester skal reduseres med 40	Redusert innkjøp/forbruk er en effektiv måte å redusere utslippet på.	Vurdere om behov kan løses på andre måter	UM sentralt/ Linjeledere

<p>% innen 2026 (basisår 2018)</p>	<p>Alle enheter bør vurdere om behov kan løses på andre måter enn gjennom innkjøp</p>	<p>enn gjennom nyanskaffelser</p>	
<p>UiB skal ta samfunnsansvar ved å fase ut miljø- og helseskadelige stoffer.</p>	<p>Utarbeide en policy for å substituere produkter og materialer som inneholder mikroplast, hormonhermere, parabener og andre aktuelle stoffer, samt miljøskadelige kjemikalier i laboratoriesammenheng.</p>	<p>Følge opp UiBs policy i forhold til substitusjonsplikten</p>	<p>Linjeledere</p>